deresperantist

Mitteilungsblatt der Esperantofreunde der DDR im Deutschen Kulturbund

8. Jahrgang Nr. 51

Januar-Februar 1972

30 Pf

Handelsrat Rudi Graetz

Begegnungen in der Mongolei

1971 war für die Mongolische Volksrepublik das Jahr der Jubiläen und
Feierlichkeiten. Die Mongolische
Revolutionäre Volkspartei konnte
im März auf ihr 50jähriges Bestehen zurückblicken, und im Juli
feierte das mongolische Volk den
50. Jahrestag des Sieges der Volksrevolution.

Bis zum Jahre 1921 lebte das mongolische Volk, von Unwissenheit und von der geistlichen und der weltlichen feudalen Herrschaft geknechtet, in unsagbarem Elend. Mit dem Sieg der Volksrevolution vor 50 Jahren entstand für das mongolische Volk die Voraussetzung, sich frei von feudaler Unterdrückung und ohne Kapitalismus zu entfalten und den Sozialismus aufzubauen, von Anfang an in brüderlicher Verbundenheit und Zusammenarbeit mit der Sowjetunion und heute auch mit allen anderen sozialistischen Staaten. Fest und brüderlich sind auch die Beziehungen zwischen der DDR und der MVR.

Das konnte ich auch persönlich erfahren, als ich als Direktor einer DDR-Konsumgüterausstellung, die im Oktober 1971 in Ulan-Bator durchgeführt wurde, die Messedelegation der DDR leitete. Diese Por la Mongola Popola Respubliko 1971 estis la jaro de jubileoj kaj de solenaĵoj. Dum Marto la Mongola Popola Partio povis rerigardi sian 50 jaran ekziston kaj dum julio la mongola popolo festis la 50 an datrevenon de la venko de la Popola Revolucio.

Ĝis la jaro 1921 la mongola popolo vivis en neimagebla mizero, sklavigita de la eklezia kaj la feŭda tiraneco. Per la venko de la popola revolucio antaŭ 50 jaroj por la mongola popolo estiĝis la antaŭkondiĉo disvolviĝi libere de feŭda subpremo kaj sen kapitalismo. Konstruante la socialismon, jam de komenco en frata alianco kaj kunlaboro kun Soveta Unio kaj hodiaŭ kun ĉiuj aliaj socialismaj ŝtatoj. Firmaj kaj frataj estas la rilatoj inter GDR kaj MPR.

Tion mi ankaŭ persone povis sperti, kiam mi gvidis foiran delegacion de GDR kiel direktoro de GDRekspozicio por konsumkomercaĵoj, kiu okazis dum oktobro 1971 en Ulan-Bator. Tiu ĉi ekspozicio, kiu Ausstellung, die u. a. auch der Vertiefung der Freundschaft und Zusammenarbeit zwischen der DDR und der MVR dienen sollte, wurde in jeder Beziehung zu einem großen Erfolg.

Ich hatte auch die Möglichkeit, persönliche Verbindungen mit der im Dezember 1970 gegründeten Mongolischen Esperanto-Vereinigung aufzunehmen. Auch das kann zur Festigung und Vertiefung der Beziehungen zwischen unseren bei-

den Staaten beitragen.

Obwohl die Mongolische Esperanto-Vereinigung noch sehr jung ist, hatte ich die Möglichkeit, mich vondem Eifer und der Zielbewußtheit ihrer führenden Mitglieder zu überzeugen. Großen Eindruck machte auf mich der Sekretär der MEV, Gen. Dogsuren, der mich im Ausstellungszentrum besuchte und vorsorglich meine Dolmetscherin gebeten hatte, dabei zu sein. Aber sie hatte nichts zu tun, denn Esperanto funktionierte sehr gut.

Bei dieser Begegnung schrieben Gen. Dogsuren und der Schauspieler Gen. Damĉoj den nachstehenden Text in mongolischer Sprache, dann in altmongolischer Schrift, in tibetanischer Schrift und in Espe-

ranto.

Tief beeindruckt war ich auch von dem Besuch des in der MVR hochverehrten Linguisten, Prof. Rinĉen, der Esperanto schon vor 40 Jahren erlernte. Er kam zu dem zweiten Gespräch zusammen mit Gen. Dogsuren. Ihren Bitten entsprechend hielt ich vor den Mitgliedern der Esperanto-Gruppe in Ulan-Bator, vor anderen Intersowie im mongolischen essenten. Rundfunk einen Vortrag über den Reitrag der DDR-Esperantisten im Kemnf um den Frieden und über die Aktivitäten der MEM.

Der Vortrag fand großes Interesse. Bei dieser Gelegenheit möchte ich dem Gen. Dogsuren noch einmal danken für die fließende ausgezeichnete Übersetzung aus dem Esperanto ins Mongolische und um-

inter alie devis servi al la profundigo de la amikeco kaj kunlaboro inter GDR kaj MPR, fariĝis en ĉiu rilato granda sukceso.

Mi ankaŭ havis la eblecon ligi personajn rilatojn kun la Mongola Esperanto-Unuiĝo fondita en decembro 1970. Ankaŭ tio povas bone kontribui por la firmigo kaj profundigo de la rilatoj inter niaj ambaŭ ŝtatoj.

Kvankam la Mongola Esperanto-Unuiĝo estas ankoraŭ tre juna, mi havis la eblecon konvinkiĝi de la fervoro kaj la celkonscieco de ĝiaj gvidantaj membroj. Grandan impreson faris al mi la sekretario de MEU, k-do Dogsuren, kiu min vizitis en la GDR-ekspoziciejo. Li antaŭzorgante, petis mian interpretistinon ĉeesti, kiu tamen ne havis eblon por agi, ĉar esperanto funkciis tre bone.

Dum tiu ĉi renkontiĝo k-do Dogsuren kaj la aktoro, k-do Damĉoj, skribis la sekve legeblan tekston en mongola lingvo, tiam en malnovmongola, en tibeta skribartoj kaj en esperanto.

Profunde impresita mi estis de la vizito de en MPR altrespektata lingvisto, profesoro dro Rinĉen, kiu lernis esperanton jam antaŭ 40 jaroj. Li venis al la dua interparolo komune kun k-do Dogsuren. Laŭ iliaj petoj, mi prelegis antaŭ la membroj de la esperanto-grupo en Ulan-Bator, antaŭ aliaj interesuloj kaj en mongola radio pri la kontribuo de la GDR-esperantistoj en la batalo por la paco kaj pri la aktivecoj de la Mondpaca-Esperanto-Movado.

La prelegoj trovis grandan intereson. Ĉe tiu ĉi okazo mi ankoraŭ foje deziras danki al k-do Dogsuren por la flua bonega tradukado el esperanto mongollingven kaj malen. La 19an kaj la 26an de sepgekehrt. Der Mongolische Rundfunk brachte am 19. September und am 26. September 1971 jeweils eine 10-Minuten-Sendung mit einem Kommentar in mongolischer Sprache.

Da ich über Moskau zurückflog, übergaben mir die mongolischen Freunde, sowohl für die Esperantisten in Moskau wie auch für die Esperantisten der DDR herzliche Grüße. Diese Grüße konnte ich inzwischen übermitteln. Die Esperantisten der DDR werden jetzt alles tun, um die begonnenen freundschaftlichen Beziehungen mit den Esperantisten des sozialistischen Bruderlandes, der Mongolischen Volksrepublik, auszubauen und zu vertiefen.

tembro 1971 la mongola radio ĉiufoje sendis la raporton dum 10 minutoj kun komento en mongola lingvo.

Ĉar mi reflugis trans Moskvo, la mongolaj amikoj transdonis al mi, kiel por la esperantistoj en Moskvo, kiel por la esperantistoj de GDR korajn salutojn. Tiujn ĉi salutojn mi intertempe povis transdoni. Nun la esperantistoj de GDR faros ĉion, por ellabori kaj profundigi la komencitajn amikecajn rilatojn kun la esperantistoj de la socialisma frata lando, la Mongola Popola Respubliko.

Mongel Helmy Vangym ogerlage

C Dogswoon

Mongelkuno upldwer Jugigem

B Demicaj

L Dogsmen Studento de

Edato Manversitato de Man Matris

B Damiej & filmuntoso

Man Baturo

Leningrad-vojaĝo dum Junio 1972

Kiel ni sciiĝis, la planita vojaĝo al Leningrado okazos de 30-a de Majo ĝis 9-a de Junio 1972. La prezo, ĉion inkluzivanta, estas ĉirkaŭ 600 markoj. Esperantistaj interesuloj kaj ties familianoj aŭ amikoj (neesperantistaj) povas aliĝi, sed devas esti tujtuje, ĉe Walter Röhner, 8122 Radebeul, Jägerhofstraße 4. En Leningrado estos renkontiĝoj kun sovetaj esperantistoj.

Solidarität in schwerer Zeit

Bundesfreund Erich Rödel aus Leipzig, Arbeiter-Esperantist seit 1926, gehört zu denen, die durch ihre Esperanto-Korrespondenz mit sowjetischen Esperantisten in ihrer Entwicklung nachhaltig beeinflußt wurden. In den Jahren 1940–1944 war E. Rödel einer der deutschen Kommunisten, die tätige Solidarität mit sowjetischen Kriegsgefangenen übten. 1940 hatte er Gelegenheit, im Lager Dahlen erste Kontakte mit Hilfe des Wachposten und Kommunisten Eduard Hladik zu knüpfen, der E. Rödel im Winter 1942 um Hilfe bei der Pflege des sowjetischen Studenten Leo Mitschenko bat. Unter großen Gefahren für Sicherheit und Leben der Familie wurde Leo Mitschenko oft in der Leipziger Wohnung versteckt und gepflegt. Die Gefangenen wurden dann in's Lager Buchenwald transportiert. Viele fanden dort den Tod. Was wurde aus Leo Mitschenko?

Ein Brief vom 15. 11. 1958 brachte Erich Rödel die Gewißheit, daß sein sowjetischer Freund und Genosse lebt. In diesem Brief schrieb er u. a.:

"Lieber Erich!

Wie glücklich bin ich, daß ich Dich endlich wieder aufgefunden habe, daß ich Dir jetzt meinen tiefsten Dank sagen kann für all das Gute, was Du und Vroni und Euer damals noch kleiner Sohn für mich getan habt. Ich mit meinen Angehörigen und Freunden können Dir nicht in genügendem Maße unsere große Achtung aussprechen, denn das, was Du und Deine Familie für mich und andere sowjetische Kriegsgefangene in den düsteren Jahren 1942/43 tatest, konnte Euch allen den Kopf kosten. Dessenungeachtet halft Ihr uns. Das war eine Heldentat, eine Tapferkeit, die nicht jeder besitzt . . .

Ich möchte Euch meinen großen Dank sagen für alles, was Ihr trotz strengsten Verbotes und ungeachtet der Gefahr für mich und meine Kameraden getan habt . . .

Ich habe fast einundeinhalb Jahre im KZ Buchenwald verbracht, bis ich geflüchtet bin. Nach Kriegsende bin ich in meine Heimat zurückgekehrt und somit wieder zu Hause angelangt. Meine Braut Swetlana hat all diese Jahre gewartet. Das ist auch Heldentum, nicht wahr? Jetzt ist Swetlana meine Frau, und wir wohnen mit ihrem Vater und unseren zwei Kindern in Moskau. Wir beide, Swetlana und ich, arbeiten als Physik-Ingenieure, sie in einem wissenschaftlichen Institut und ich an der Moskauer Universität. Schreibe uns bald, alles Gute sowie Gesundheit für Dich und Deine Familie Dein alter Freund Leo"

Solidarität in düsteren Jahren. Wir sollten uns der Dinge erinnern!

"... El la tuta sperto de la klasbatalo la komunistoj de ĉiuj landoj konkludas, ke la plej grava kondiĉo por la solvado de malfacilaj, multvariaj problemoj, starantaj antaŭ ni, estas la fortigo de la batala kunlaborado, unueco kaj aktiva kunagado de ĉiuj fralaj partioj de la mondo. La monda komunismo nur povos atingi siajn grandajn celojn, agante kiel unueca internacia movado. Nuntempe por ĉiuj el ni estas grave, ke ni sentas la ŝultrojn de la aliaj, ke ni konstante koordinas nian agadon en tutmonda skalo..."

fay ung ho chung tới!

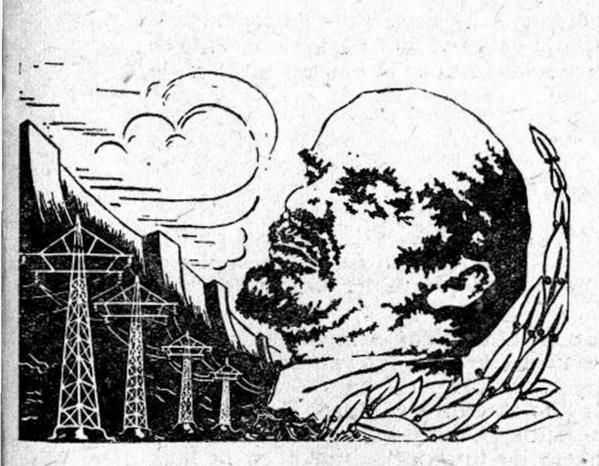
"Helft uns!" Christine Walther

Bilder der Freundschaft

Seit längerer Zeit besteht ein festes Band zwischen dem Esperantoklub beim Leningrader Kulturpalast und der Grundorganisation der SED im Schmiedewerk "Hermann Matern" in Roßwein. Diese Verbindung knüpfte Bundesfreund Johannes Dittrich mittels Esperanto.

Vor einigen Monaten ging ein sehr originelles und wertvolles Freundschaftsgeschenk, aus Roßwein nach Leningrad. Jugendliche von 14 bis 17 Jahren haben sich unter Leitung von Lehrer Fritz Kaufmann zu einer Arbeitsgemeinschaft "Künstlerisches Gestalten" an der "Geschwister-Scholl-Oberschule" zusammengefunden und fertigten 24 großformatige Linol- bzw. Holzschnitte an, zum Teil in Farbe.

Werke ihres Schaffens wurden bereits in Helsinki, Moskau, Warschau, Prag, Rotterdam, Tokio und Wien ausgestellt. Die Arbeitsgemeinschaft, die Träger der Artur-Becker-Medaille sowie anderer hoher Auszeichnungen ist, hat mit dieser Mappe den Leningrader Freunden ein sehr aussagekräftiges und schönes Geschenk gemacht.

"Lenin" Steffi Junker

"Sowjetmacht plus Elektrifizierung" Conrad Ludwig

S-ino Hella Sauerbrey, Berlin, gajnis 1-an premion en konkurso de Pola Radio. Resumante siajn impresojn pri 10-taga vojaĝo tra Pollando ŝi donis intervjuon al la esperanta redakcio de Pola Radio:

ESTIS UNIKA VOJAĜO!

Mi havis tiom multe da travivaĵoj, ke mi ankoraŭ estas iomete ebrieta. Dum 10 tagoj mi vidis, rigardis, observis kaj ĝuis kaj bonege manĝis. Neniam kaj nenie oni tiel dorlotis min per videblaj kaj manĝeblaj bongustaĵoj.

Vere, ne estas facile, ordigi, grupigi la multajn interesajn belegajn kaj bonegajn impresojn de tiu ĉi vojaĝo. Ĉurilate ili superis miajn atendojn. Ĝi estis la organizado, la loĝigado, la tuta prizorgado, la prezentaĵoj aŭ ĉu la renkontiĝoj kaj interparoladoj kun la aliaj 24 partoprenantoj de la vojaĝo.

Bedaurinde ne estas eble, resumi ĉiujn impresojn en nur kelkaj frazoj. Ili povus plenigi tutan libron. Do, bonvolu, permesi al mi, ke mi mencias nur kelkajn impresojn. Unika travivaĵo estis por mi la renkontiĝoj kaj kontaktoj kun la voĉoj de E-a kaj germana redakcioj de Pola Radio. Mi rigardas nian renkontiĝon kiel sigelo de jam delonge ekzistanta amikeco kaj mi kaptas la okazon, denove konfirmi al vi, ke via laboro estas ege necesa, utila kaj fruktedona. Ĝi estas ege grava por nia E-movado, por Pollando mem kaj por la interkompreniĝo en la mondo.

Ĉar mi unuafoje vizitis Pollandon mi ne povas kompari ĉu io ajn kreskis kaj pliboniĝis aŭ ne. Sed tamen mi estas impresita de ĉio, kion mi vidis. Mi admiras la flegadon kaj rekonstruadon de historiaj kulturtrezoroj tiel, kiel la novkonstruitajn kvartalojn kaj fabrikojn. Sed mi ne povas decidi, kiu travivaĵo aŭ prezentaĵo estis la plej bona aŭ plej impresa. Ĉu la belegaj preĝejoj, ĉu la panoramo de sur la Elisabeth-katedralo en Wroclaw, ĉu la multkolora rikoltfesto en Opole, ĉu la vespermanĝo en tipa originala kaptista dometo aŭ ĉu io alia.

Resumante mi devas konstati, ke Pollando estas progresiva, gastama lando. Mi estas konvinkita, ke ĝi estas survoje al bona, feliĉa estonteco. Finfine, mi deziras esprimi al vi mian sinceran dankon por la belegaj tagoj ĉi-tie, kiuj vere estis kiel festoj kaj dimanĉoj.

Otto Bäßler 75-jara

Centra Laborrondo Esperanto de GDR kaj la redakcio de "der esperantist" tre kore gratulas al nia jubileulo kaj deziras al li kaj lia edzino multe da sano kaj krepovo por la estonto kaj al ni ankoraŭ multe da jaroj da bona kunlaboro.

La nomo de Otto Bäßler, internacie bone konata kaj estimata, estas intime ligita kun la evoluo de klaskonscia nacia kaj internacia marksisma laborista esperanto-movado kaj ne laste kun la laboro de CLR. Kiel redaktoro, proleta funkciulo, scienca kunlaboranto en muzeo kaj historiisto Otto Bäßler apartenas al tiuj esperantistoj, kiuj reprezentas la ĝustan komprenon pri la pozicio kaj funkcio de internacia lingvo en la klasbatalo kaj en la servo por la socialismo.

Al li, la senlaca, niajn plej korajn bondezirojn. CLR; redakcio de "de"

Ich bin für Esperanto

In Ihrem Heft 3/1971 veröffentlichten Sie eine Zuschrift von dem Englischlehrer Amer (VAR), in der dieser schreibt, eine Welthilfssprache wäre utopisch.

Seien Sie bitte so freundlich, eine entgegengesetzte Meinung zu veröffentlichen. Ich gehe absichtlich nicht auf theoretische Fragen ein, sondern begnüge mich damit, Tatsachen aufzuzählen, die den Gebrauch des Esperanto in der modernen Welt betreffen.

Wir vietnamesischen Esperantisten stehen seit 15 Jahren in freundschaftlichen Verbindungen zu Zehntausenden Bewohnern von mehr als 80 Ländern, vor allem aus der Sowjetunion und anderen sozialistischen Bruderländern. Unsere Organisation hat Wesentliches erreicht. Wir haben über 60 Bücher und zahlreiche Informationen in Esperanto herausgegeben, um Millionen Auslandsleser mit der Geschichte, der Kultur und dem Leben unseres Landes bekanntzumachen und sie über den Kampf des vietnamesischen Volkes gegen die amerikanischen Aggressoren auf dem laufenden zu halten. Andererseits haben Hunderte von Vietnamesen, die Esperanto sprechen, ausgezeichnete Übersetzungen von Werken der Weltliteratur lesen können, darunter solche von Puschkin, Lermontow, Tolstoi, Jessenin, Majakowski und Scholochow.

Die internationale Hilfssprache, ein "wunderbarer Bau, dessen Vollkommenheit das Ergebnis einer kolossalen Arbeit ist", wie Henri Barbusse sagte, stellt eine Handhabe zur Verständigung, zur Freundschaft und Frieden unter den Völkern dar.

Nguyen Van Kinh*)
Vorsitzender des Verbandes vietnamesischer Esperantisten und Friedenskämpfer, Hanoi, DRV

"La tutmonda junularo akuzas la imperialismon"

La 3-a E-tendaro en Rabenstein, 24.7.—1.8.1972, apud Karl-Marx-Stadt, okazos ĉifoje en formo de seminario sub la moto: "La tutmonda junularo akuzas la imperialismon".

Loko: Tendumejo Rabenstein en Karl-Marx-Stadt. Kvarlokaj tendoj. Kotizo, kiu inkluzivas loĝadon kaj manĝadon, sumas 125,— M. Oni ne akceptas neesperantistojn.

El la programo: Seminario kaj diskutgrupoj pri supre nomita temo. Renkontiĝoj kun sindikatanoj kaj neesperantista junulara grupo de FDJ. Vizito de granduzino. Urba rondveturo. Vizito de finna saŭno kaj subĉiela banejo. Sportado, ripozado, promenado, tendarfajroj, vespero de la biero, kulturaj aranĝoj kun folkloraj grupoj, ekskurso per fervojo al Dresden kun vizito de la "Zwinger" kaj aliaj vidindaĵoj. Se oni kunportos propran ekipaĵon por tendumi, la prezo malaltiĝas je 90,— gmk. La kotizo ne entenas vojaĝkoston por la ekskurso al Dresden.

Turnu vin al: BAK Esperanto, DDR-90 Karl-Marx-Stadt, Otto-Nuschke-Straße 6.

^{*)} Bem. d. Red.: Nguyen Van Kinh war viele Jahre Botschafter der DRV in Moskau. Er gehörte der offiziellen Parteidelegation der DRV zur Teilnahme am Parteitag der KPC 1971 an.

Kiam Faŭst devis edziĝi al Margarenjo

La Ernst-Duncker-teatro, vera popolteatro troviĝanta ĉe la ludbuda placo en la strato "Sankt Pauli", kiel publikon havis maristojn, havenlaboristojn, fiŝvendistojn, stratvendistojn, putinojn.

Unu el la dramaturgoj de ĉi tiu popolteatro ekhavis la ideon, el la dramo

"Faust" elŝeligi kaj prezenti la tragedion de Margarenjo.

La prezentadon oni akceptis serioze kaj atente. Sed je la fino ekestis tia frapa skandalo, kian ĝis nun la altestima teatro neniam travivis kaj en kies rezulto la ekscitita honesta Hamburga publiko atingis kompletan venkon super Goethe. Kiam doktoro Faŭst estis postlasonta sian Margarenjon en la karcero kaj estis foriĝonta kune kun sia diabla akompananto, absolute nenion helpis la voĉo de sur la ĉielo krianta, ke ŝi estas savita. Por la Hamburganoj, en kiuj ankoraŭ vivis sento pri rajto kaj justeco kaj kies koroj batis por la senkulpulino, tio envere estis konsole tro mistika kaj necerta . . . Viroj same kiel virinoj leviĝis, ĝis ekstremo indignitaj, kaj kriis: "Kio do signifas "savita" . . .? Tio estas friponaĵo . . .! Li edziĝu al ŝi . . .! Venu la doktoro . . .! Li al ŝi edziĝu!"

Pala pro ektimo la reĝisoro saltis sur la scenejon kaj petis pri silento. Li atentigis pri tio, ke ĉi tiu fino ne devenas de li, sed estis Goethe, kiu ĝin tiel verkis.

La krioj lin venkis. "Kio do signifas "Goethe" . . .? Jen nur elturniĝoj . . .!

Li edziĝu al ŝi . . .! Edziĝu . . .! Edziĝu . . .!"

Finfine Margarenjo kaj doktoro Faŭst, tiu lasta kiel humila, pentoplena pekulo, aperis antaŭ la kurteno. Post kiam en la spektantejo fariĝis silente, la doktoro komencis:

"Pardonu min, Margarenjo, mi malbone vin traktis. Mi volas ripari tion, pro tio mi demandis vin: Ĉu vi volas edziniĝi al mi?" Kaj Margarenjo mallaŭte respondis: "Jes, Henriko!" Post tio ili manpremis kaj kisis unu la alian.

Tiun ĉi korektitan finscenon oni akceptis per nepriskribebla jubilo. Plurfoje Faŭst kaj Margarenjo devis aperi antaŭ la kurteno kaj lasi sin superŝuti per la aplaŭdo de la publiko nun tute kontenta.

Ĉiuj sentis kontentigon pri tio, ke per la voĉo de l' popolo ĉi tiu nemorala spektaklo ekhavis decan finon. El: Willi Bredel "La patroj"

Trad: Dr. Karl Schulze, Berlin

Blindula gazeto el ĈSSR

La blindula esperanto-gazeto "Aŭroro", aperadanta jam kelkajn jardekojn, estas senpage por blinduloj (kaj nur por tiuj) havebla. Ili skribu al

Slepecká tiskárna a knihovna Nově Mésto, Krakovská 21, Praha - 1 / ČSSR (esperanto-blindulgazeto "Aŭroro").

Ankaŭ GDR reeldonas blindulan gazeton! Sub la titolo "Amikeco" denove aparadas brajle skribita gazeto en Esperanto. Ĝi estas havebla senpage (sed nur por blinduloj) ĉe Deutsche Zentralbücherei für Blinde, 701 Leipzig, Gustav-Adolf-Str. 7 (Louis-Braille-Haus), GDR.

Deutsche Redensarten und Redewendungen in Esperanto XII

selten / ... schön aparte bela; senkrecht / das einzig ...e la sola ĝusta (taŭga, racia); servieren / es ist serviert la tablo estas preta; setzen / auf freien Fuß ... liberigi; j-n auf die Straße ... elpuŝi; bruske maldungi iun; alles auf eine Karte ... riski ĉion; seine Hoffnung ... auf esperi je; aufs Spiel ... riski; auf Grund ... sursabligi ŝipon; außer Kraft ... nuligi (leĝon); in die Zeitung ... presigi en gazeto; anonci; in Bewegung ... ekmovigi; ekfunkciigi; in Erstaunen ... mirigi iun; in Rechnung ... noti en la konton; in Musik ... komponi; in Verlegenheit ... embarasi; zur Rede ... postuli klarigon; Vertrauen ... in j-n havi konfidon al iu; über einen Fluß ... (trans) pasi riveron; (j-n) veturigi iun trans riveron; unter Wasser ... subakvigi; instand ... ordi; ripari; einer Sache ein Ziel ... fini aferon; den Fall ..., daß supozo, ke; einen Bogen in Seiten ... (Buchdruck) impozi; sich zur Wehr ... defendi sin; sich ins beste Licht ... montri sian plej bonan flamkon; prezenti sin kiel eble plej bone; sich zur Ruhe ... sin retiri de l'aferoj; sich / das hat nichts auf ... ne estas grave; sicher / j-n ... machen inspiri certecon al iu; ... gehen iri vojon sekuran (certan); esti certa pri efiko; ... wie das Amen in der Kirche certaĵo kaj leĝo, kiel amen en prego; certe kiel duoble du kvar; Sicht / in ... kommen aperi; videbligi; sieben / eine bose ... megero; Sieg / den ... davontragen venki; Siegel / unter dem ... der Verschwiegenheit konfidence; das ... des Außerordentlichen stampo de io neordinara; singen / j-m Lob ... rapsodi pri iu; sinken / in Schlaf ... ekdormi; in Ohnmacht ... sveni; in Schutt und Asche . ruiniĝi; polviĝi; Sinn / sein ... steht nach Ruhm li celas gloron; nach meinem ... laŭ mia gusto (intenco, plaĉo, konveno); auf seinem ... bestehen persisti ĉe sia opinio; sich etw aus dem ... schlagen rezigni pri io; igi sin forgesi ion; etw im ... haben intenci (voli, celi) ion; ohne ... und Verstand reden paroli sen senco kaj sen interligo; paroli nek al temo, nek al celo; paroli muele sencele; im ...e einer Verschönerung por (kiel) plibeligo; bei ...en sein esti konscia; anderen ...es werden ŝanĝi sian opinion; leichten ...es kun senzorga animo; Sintflut / nach mir die ... post mia malapero renversigu la tero; Sitte / schlechte Beispiele verderben gute ...n malbona ekzemplo instruas, ĝi bonan konduton detruas: Situation / die ... retten forigi embarason; Sitz / ... und Stimme haben havi lokon kaj voĉdonrajton;

sitzen / ... bleiben resti sidanta; (Schule) ne avanci; resti en ĝisnuna klaso; (fig) resti fraŭlino; resti maljuna knabino; ricevi grizan haron, ne vidinte altaron; ... lassen forlasi fianĉinon; ne veni al atendanto; das lasse ich nicht auf mir ... tion mi ne toleros senproteste; voller Läuse ... esti kovrita de pedikoj; einen ... haben havi vaporon (nubon) en la kapo; ...de Lebensweise sidokupo; da sitzte! jen la kaŭzo;

Skat / ...spielen skati;

so / dem ist nicht ... ne estas tiel; la afero ne estas tia; ... steht die Sache tia estas la afero; ... sind wir nun mal jen kiaj ni estas; konu nin, ŝatu nin! ... ... la la iele iome; duone malbone; ... oder ... bone aŭ malbone; la decida momento; Herr ... und ... sinjoro tia kaj tia; das kostet ... und ... viel tio kostas tiom kaj tiom; ...wie... ĉiel; ĉiuokaze; sen tio; ...viel wie ich gehört habe laŭ tio, kion mi aŭdis;

Socke / sich auf die ...n machen ekforiri; ekuzi siajn gambojn;

Sonne / die ... bringt es an den Tag tuso kaj amo ne estas kaŝeblaj; nenia peketo restos longe sekreto; la tempo ĉiam malkaŝas la veron; eĉ el sub la tero aperas la vero; neĝo kaŝas nur ĝis printempo;

sorgen / du hast dafür zu ... estas via afero (tasko), ke;

spanisch / das kommt mir ... vor tio min tuŝas fremde; tio ŝajnas al mi volapukaĵo; ...e Fliege kantarido; ...e Wand (faldebla) ekrano;

sparen / diesen Weg konnte man sich ... ne estis necese fari tiun vojon:

sparsam / ... umgehen mit domaĝi;

Sparren / einen ... zu viel im Kopfe haben havi fiksan ideon;

Spaß / ... beiseite! for la sercojn!; seinen ... mit j-m treiben mistifiki iun; er versteht keinen ... li ne akceptemas sercon; ein teurer ... multekosta plezureto; nicht mit sich ...en lassen ne lasi sin fari objekto de serco(j); li havas la kapon fortike sur la kolo;

spät / zu ... kommen malfruigi (je);

Spatz / der ... in der Hand pli bone iom ol neniom; pli bone estas hodiaŭ pasero ol morgaŭ ansero; pasero kaptita estas pli bone ol aglo kaptota; das pfeifen die ...en von den Dächern pri tio jam babilas ĉiuj paseroj;

Speck / wie die Made im ... kiel ĉe la brusto de Dio; kiel kuko en butero; kiel mado en lardo;

Speichel / er ist ein ...lecker li dancas antaŭ ĉiu sur piedoj kaj manoj; li ĉiun ĉirkaŭflatas kaj ĉirkaŭflirtas;

speisen / wünschen wohl zu ... bonan apetiton;

spendier/en / die ...hosen anhaben esti en donacema humoro; esti en regalema

Sperling / der ... in der Hand pli bone iom ol neniom; pli bone estas hodiaŭ pasero ol morgaŭ ansero; pasero kaptita estas pli bona ol aglo kaptota; das pfeifen die ...e von den Dächern pri tio jam babilas ĉiuj paseroj;

Spiel / leichtes ... mit j-m haben facile venki (persvadi, trompi); aufs ... setzen riski; abgekartetes ... intrigo (bonpreparita); ein gutes ... in die Hand bekommen ricevi bonŝancajn kartojn; j-m freies ... lassen lasi liberecon al iu; das ... verloren geben rezigni pri gajno; laß mich aus dem ... min lasu ekster la afero; mit klingendem ... kun muziko; auf dem ... stehen esti riskata (endanĝerigita); das ... aufgeben kapitulaci; den Beleidigten ...en afekti ofendit(ec)on; j-m etw in die Hände ...en venigi ion inter la manojn de; falsch ...en trompe ludi; auf der Geige ...en violini; das Stück ...t in . . . okazejo de la dramo estas . . .; das ... verderben fuŝi la ludon;

Spieß / ...ruten laufen pasi la vergojn;

spinnen / Ränke ... intrigi; komploti; einen Gedanken weiter ... sekvi ideon;

er spinnt li serĉas la pasintan tagon; li serĉas la venton sur la kampo;

Spitz / einen ... haben esti ebrieta; etw ... kriegen fakte kapabli; observi; rimarki; Spitze / j-m die ... bieten kontraŭstari; rezisti; malcedi; opozicii; an der ... stehen antaŭi; esti ĉefo; marŝi la unua; stari kaploke; etw auf die ... treiben puŝi (peli) ion al (ĝis) ekstremo; die ...n der Gesellschaft eminentuloj de l'societo;

Spott / es ...et jeder Beschreibung superas ĉiun imagon;

Sprache / zur ... bringen priparcligi ion; esti priparclata; gehobene ... altstila lingvo; heraus mit der ... diru vian sekreton; (ek)parolu!; er will nicht mit der ... heraus li hezitas (prokrastas) paroli; alte ...n antikvaj (klasikaj) lingvoj;

sprechen / ich bin nicht zu ... mi ne akceptas vizitantojn; auf j-n gut zu ... sein havi bonan opinion pri iu; alles spricht gegen ihn ĉio atestas kontraŭ li; er spricht gut deutsch li bone scias la germanan lingvon;

springen / über die Klinge ... lassen glavmortigi; ... lassen saltigi (hundon); eksplodigi (minon); koitigi (virbovon);

Sprung / auf dem .. stehen esti tuj ... onta; nur auf einen ... nur por tempeto; j-m auf die Sprünge kommen eltrovi ies artifikojn (intrigojn); keine großen Sprünge machen können esti malvaste limigita;

Spur / auf seiner ... bleiben resti en sia veturlinio; ach, keine ... tute ne!; nepre ne!;

spuren / ... lassen (mi) igos (lin) senti (mian potencon);

Staat / in vollem ... en luksa tualeto; en parada (ceremonia) vesto; ... machen paradi (per vestoj, siaj infanoj): aus etw eine ...saktion machen fari el muŝo elefanton; fari el malgravaĵo krimegon;

Stab / den ... brechen über j-n kondamni iun;

Stamm / der Apfel fällt nicht weit vom ... kia patro, tia filo;

Stand / in ... setzen ripari; einen harten ... haben esti en malfacila situacio; in den ... versetzen kapabligi; ebligi; im ...e sein zu esti kapabla (fari ion): das Geschäft wird ...e kommen efektiviĝos:

Standpunkt / er sieht alles von seinem ... aus li mezuras ĉion laŭ sie metro: li rigardas ĉion tra sia persona vitro; j-m den ... klarmachen rekonduki iun inter liajn limojn; veralteter ... malmoderna opinio;

Stange / bei der ... bleiben resti ĉe la afero; persisti; neŝanceliĝi; j-m die ...

halten protekti iun; Stapel / ein Schiff auf ... legen ekkonstrui; von ... lassen surakvigi; lanĉi;

Star / j-m den ... stechen operacii katarakton; (fig.) malblindigi; klarvidebligi iun: stark / der ...e Mann von Pirna la fortulo en Pirna;

starr / er war ... liaj flugiloj paraliziĝis; li lasis fali la manojn; vor Schmutz ...en esti malpurega; esti kovrita de koto; das Blut starrt in den Adern haltas: glaciigas;

Station / freie ... haben (Wohnung und Verpflegung) servi por loĝo kaj manĝo: statt / zu ...en kommen helpi; utili; von ...en gehen okazi; fariĝi;

statuieren / ein Exempel ... starigi (ion kiel) avertan ekzemplon;

Staub / in den ... treten humiligi; viel ... aufwirbeln kaŭzi multe da bruo; in den ... ziehen malglori; sich aus dem ...e machen forkuri; foriĝi; forpeli siajn piedojn; pafi sin for;

stäuben / Zucker auf den Kuchen ... pudri kukon per: das Mehl stäubt farunpolveroj ŝvebas; (Fortsetzung auf Seite 15)

tub-o* Rohr: genu--o Knie...; prem--o Druck...; suĉ--o Saug...;
--o sen kunigostrio nahtloses ...
tuberoz-o, (-oso) Nachthyazinthe (Polyantha tuberosa)
tubj-o Tuba, tiefes Blasinstrument
tuj-o Lebensbaum (Thuya)
tukan-o Tukan, Pfefferfresser (bird. Rhamphastus)
tuku-o Tukuxi (e. Delphinart) (Steno tucuxi)
tumul-o (arkeol.) Tumulus, Hügelgrab, a. tombmonteto
tumult-o* Tumult, Lärm, Getümmel, Auflauf
tunik-o* (Kl. hist.) Tunika
turkis-o (Edelstein) Türkis
turmalin-o Turmalin
turne-o (art.) Tournee, Gastspielrundreise
tuŝ-i* (an-o. be)rühren; (f.) erwähnen

U

udmurt-oj Udmurten; --a lingvo ...isch (ŭest-o) (mar.) Westen = okcidento ukaz-o* Ukas, Verordnung (d. Zaren) ulan-o* Ulan, Lanzenreiter uleks-o Stechginster (bot. Uliko, Ulex), a. dorna genisto ulmarj-o (-io) Madesüß, Geißbart (Spiraea ulmaria) ultramar-o Ultramarin; --a ...(blau) ultramontan-a ultramontan, streng päpstlich ulul-o Falkeneule (Stryx ulula) umbr-o = sieno s. d. ume-o Japan. Zierpflaume (Prunus mume) unan-o Una, Schlanklori, ind. Affchen (Stenops gracilis) unci-o Onca, Irbis, Schneeleopard (Leopardus uncia) ung-o* (anat.) Nagel; --obroso, --otondilo, --olako Nagelbürste, ...schere, ...lack ungol-o Nägelein, Gewürznelke (Caryophyllus aromaticus) uniform-o* Uniform, Dienstkleidung unitarian-o (rel.) Unitarier, Eingottgläubiger universad-o (sp.) Universade, Studenten-Weltfestspiele upas-o Upas- o. Giftbaum (Antiaris toxicaria), a. antiaro urb-o* Stadt; --anismaj solvoj städtebauliche Lösungen ure-o Harnstoff ured-oj Rostpilze (Uredineae) uremi-o (pat.) Urämie, Harnsäurevergiftung ureus-o 1. Uräus, Schlangenstab (Symbol d. Ärzte) Uräusschlange (Uraeus haje) urg-i* 1. drängen, zur Eile anspornen 2. dringend, eilig sein (--igi = --i 1, --igi = --i 2)uri-o Lumme (bird. Uria)

Komplementa Vortaro XII

Walter von Waldowski

Eraro en la Komplementa Vortaro

Bedaŭrinde okazis eraro jam en n-ro 49 en la XI-a sekvo. Sur paĝeto 88 ne devus sekvi "subuteo . . . " sed "stencilo" ktp. La nun ja mankantajn 35 st-vortojn ni donos en la lasta parto kaj nun daŭrigas, por ne krei pli da konfuzo, kun la ŝ-vortoj. Ni petas pardonon ĉe la aŭtoro kaj la legantoj.

saum-o* Schaum; --aj-o (Kk.) ...speise; --igilo ...schläger; sen--igilo ...löffel

ŝed-o (offener) Schuppen, ä. hangaro

ŝekl-o* (tek.) Schäkel, Bügel, Ose; --i ein- o. anhaken, kp. hokingo

ŝelk-o* (Kl.) Hosenträger; --eto Trägerband (an Unterkleidern u. ä.)

senopraz-o Schnittlauch (bot. Allium schoenoprasum)

ŝerc-i* scherzen, nicht im Ernst sprechen

sere-o Sherry (wein)

serif-o 1. Scherif, Ehrenbezeichnung für Nachkommen Mohammeds, 2. Titel für Engl.-amerikan. Landrichter

seviot-o (tekst.) Cheviot

ŝibolet-o Schibboleth, Kennwort, Erkennungszeichen

ŝijaism-o (rel.) Schiitismus, (rel. Richtung) s. a. suraismo

\$im-o* Schimmel; --kovrita verschimmelt sip-o* Schiff: --aresto = embargo ...shaft

sirting-o (tekst.) Schirting

ŝlim-o* Schlamm; mar--o Schlick; kurac--o Heilschlamm; --bano Moorbad

snur-o* Schnur, Strick; --eto Bindfaden; --umi verschnüren; --salti seilspringen; --danci seiltanzen, kp. ekvilibristo

ŝok-i schockieren, Anstoß erregen, Argernis geben; (med. el.) --terapio Schockbehandlung

ŝolastik-o Scholastik, mittelalterl. Schulweisheit

ŝorbet-o Sorbet, Schorbet, oriental. Fruchtgetränk

ŝos-o Schoß, Sproß, nicht verholzter Trieb, a. drajo

ŝpic-o (Hunderasse) Spitz ŝraŭb-o (tek.) Schraube; prem--o Klemm...; ostforma --turnilo Knochen

ŝrot-o 1. (Blei)Schrot, 2. (Getreide-)...; ä. grio

ŝtal-o Stahl; --igi stählen; fand--o Guß...; krud-o Roh...

ŝtat-o Staat; --ismo Neigung, dem ... immer mehr Funktionen zu erteilen

ŝtel-i* stehlen; --ema diebisch; --umi mausen; en--iĝi sich einschleichen; for--igi sich heimlich entfernen

ŝtern-o (Raub) Seeschwalbe (Sterna)

ŝton-o* Stein akriga --o Wetzstein; smirga --o Schleif...; vag--o Findling, erratischer Block

ŝtorm-o (met.) Sturm, Windstärke 8, = ventego, stärker tempesto k. uragano

ŝtud-o (tek.) Dübel, Pflock, kp. stifto, tenono

ŝtup-o* Stufe, Absatz; --etaro Leiter; torda --aro Wendeltreppe; glitfolda --etaro mechan. Feuerleiter

ŝu-o* Schuh; rad--o Roll...; glit--o Schlitt...; brems--o Brems ...

ŝunt-o 1. (ferv.) Nebengleis, 2. (el.) Abzweigung, Parallel-schaltung; --i 1. auf e. N... schieben, 2. (Strom) abzweigen

ŝvabr-i (e. Schiff) säubern; --ilo Schiffsbesen

svab-o (etn.) Schwabe

ŝvel-i* (an-)schwellen, aufquellen, dicker werden; --igi blähen

ŝvit-i* schwitzen; --iga schweißtreibend; tra--i durch...

T

tabernaki-o (rel.) 1. (jüd.) Bundeslade, 2. (Kat.) Sakramentshäuschen

tabu-o Tabu, Verbotenes, Unberührbares

tadorn-o Brand- o. Höhlenente (Tadorna)

tag-o* Tag, 1. im Ggs, zu Nacht, 2. (plen-)--o, --nokto = di-

taget-o Studentenblume (Tagetes)

(tak-i) a. giri (mar.) wenden, daß d. Wind von der andern Seite kommt

takimetr-o Tachymeter, Entfernungsmesser; takometro Tourenzähler

taksi-o Taxe, Mietwagen; --metro Fahrpreisanzeiger

taktik-o Taktik 1. (mil.) Kunst des Truppeneinsatzes, 2. Verfahrenskunst. Verhaltenskunst

talent-o 1. altgriech. höchste Einheit f. Gewicht, 2. Begabung taler-o (ehem. Münze) Taler

talmud-o (jüd. rel.) Talmud, Auslegung d. mosaischen Gesetzes

tamarik-o Tamariske (bot. Tamarix)
tamarind-o Sauerdattelbaum, Tamarinde (Tamarindus)
tambur-o* Trommel 1. (muz.), 2. (tek.)
tamburin-o* Tamburin, Schellentrommel

tang-i 1. (mar.) Stampfen (d. Schiffe), 2. (sp.) Tango tanzen

```
trem-i* zittern, beben; --brili flimmern; --sono (muz.)
   Tremolo; "--vostulo" "Wippsterz", Bachstelze, a. motacilo
   (Motacilla)
tren-i* schleppen, ziehen, schleifen; --ajo (Kl.) Schleppe;
   -- ŝnuro Schlepptau; -- reto S...netz, a. sejno
trias-o (geol.) Trias, unterste Formation d. Erdmittelalters
triceps-o (anat.) Trizeps, Dreikopfmuskel, Oberarmbeuger
triciki-o Dreirad, kp. biciklo
trifoli-o Klee (bot. Trifolium); (traf.) --blattkreuzweg
trigl-o Knurrhahn (fis. Trigla)
trillion-o (mat.) Trillion = 1018, kp. triliono
trikoloret-o Stiefmütterchen (Viola tricolor), a. (penseo)
trikromi-o Trichromie, Dreifarbendruck
triktrak-o (sp.) Tricktrack, Puffbrettspiel
tril-o* (muz.) Triller; --i trillern, trällern
(trilion-o) (zweideutig, da in Frankreich, Italien und Amerika
   = 1012, in England und Deutschland = 1018) do Trillion
   = triiliono
trilobit-oj (zoo.) Trilobiten, Dreilappkrebse (fossil)
tring-o (Vogelgattung d.) Strandläufer (Tringa), dz. batalema
   --o Kampf..., mar(a) --o See...; alpa --o Alpen..., strio--o
   Streifen...
trink-i* trinken; hundoj k. katoj lek--as (lakton)
trinom-o (mat.) Trinomen, dreigliedrige Größe
trips-o Thrips, Blasenfuß (ins. Heliothrips)
trirem-o (hist. mar.) Dreireihenruderer
triumf-o Triumpf, Siegeszug, (f.) Endsieg
triumvir(at)-o (hist. pol.) Tiumvirat, Dreimännerherrschaft
troke-o (Versmaß) Trochäus
trol-o 1. (mar.) Zugnetz 2. (nord. mit.) Troll
trole-o Kontaktstange, Stromabnehmer, kp. pantografo
tromboz-o (med.) Thrombose, Blutgefäßverstopfung,
   kp. trombo
tromel-o (tek.) (Aufwickel-) Trommel, a. tamburo
tromp-i* betrügen, täuschen, prellen; --ajo Blendwerk
trop-o* Stilblüte, bildl. Ausdruck
tropeol-o Kapuzinerkresse (bot. Tropeolus)
tropik-o* (geo.) Wendekreis; --a tropisch
tropism-o Tropismus, Reizwendigkeit (d. Pflanzen)
trov-i* finden; laŭ bon--o nach Belieben; --itaĵo Fundsache;
    -itajejo Fundsammelstelle; --itejo Findelhaus
trumpet-o* Trompete; --arbo ...nbaum (Ceropia)
trus-o Stütz- o. Gitterrahmen; ŝtal--o Stahlgerüst;
    arka --o Lehrgerüst
truksen-o Streichmaß, Parallelenzieher
tualet-o* Toilette; --tablo ...ntisch
```

topik-o (med.) örtlich anzuwendendes Heilmittel topor-o (kurzstiel., breitklingig.) Beil, kp. adzo tor-o (fiz.) Torr, Einheit des Luftdruckes tora-o Thora, Pentateuch, hebräisches Gesetzbuch torĉ-o* Fackel; --lilio ...lilie (Kniphofia) tord-i* wringen, winden, zusammendrehen; distordi' (med.) ausrenken, verstauchen; --aj kaneloj Züge (in Läufen); --ita fadeno gezwirnter Faden; --ita drato gewendelter Draht torent-o* Wild- o. Sturzbach torj-o, (-io) (kem. elem.) Thorium torkvil-o Wendehals (bird. Jynx torquilis), a. "koltordulo" torpor-o (med.) Bewegungs- u. Empfindungslosigkeit tors-o* Torso, (anat.) Rumpf; (art.) Rumpfstück eines Bildwerkes; (allgem.) Bruchstück, unvollendetes Werk tortrik-o 1. (ins.) Wickler (Tortrix) 2. Rotschlange (T...rufa) tortur-o Tortur, Folter, Qual, Marter totan-o Wasserläufer (bird. Totanus) totem-o (mit.) Totem, Stammesurahn; --ismo t...ismus, Glaube an die Abstammung von e. ... trab-o* Balken; -- aro Gebälk; -- fakaĵo Fachwerk (bau); antaŭ--aĵo (Bau-)Gerüst, a. skafaldro tradici-o* Tradition, Überlieferung; --emo T...alismus traf-i* treffen; cel--a zielsicher; --e mal--e blindlings trafik-o* Verkehr; loka k. granddistanca --o Orts- u. Fern... tragant-o 1. (bot.) Tragant (Astragalus) 2. -- (gumo) ...gummi tragopog-o Bocksbart (bot. Tragopogon), a. "bokbarbo" trahom-o ägypt. Augen- o. Körnerkrankheit, Trachom traktat-o* Traktat 1. Abmachung, Vertrag 2. Abhandlung trampl-i trampeln = forte treti tramp-o 1. Tramp, umherziehender Arbeitssucher 2. -- (ŝipo) ...schiff, nach Bedarf fahrendes Schiff tranĉ-i* schneiden; al--i zuschneiden, a. tajli; --i fajlilon Feilen hauen; fajlil-o Feilenhieb transcend-a transzendent 1. (fil.) die Erfahrung überschreitend 2. (mat.) nicht algebraisch transept-o (ark.) Transept, (Kirchen-) Querschiff transform-i transformieren, umformen, umgestalten; --formilo, a. --atoro; hak--ilo (Funken-) Induktor transistor-o Transistor, röhrenloser Empfänger transmut(aci)-o (biol.) T...tion, Umwandelung, Veränderung transpir-i (biol.) transpirieren, durch d. Haut ausdunsten,

schwitzen

trap-o Wassernuß (bot. Trapa) trat-o Tratte, gezogener Wechsel

travertin-o Travertin, e. Kalkgestein

tangent-o* (tanĝant-o STT) Tangente, Berührungslinie

tanin-o* Tannin, Gerbsäure; --izi mit ... tränken

tantiem-o Tantieme, Gewinnanteil

taoism-o (rel.) Taoismus, chines. rel. Weltanschauung tapet-o* Tapete; --papero ...npapier

tapiok-o* Tapioka, Sago aus Maniokwurzel

tapisaĵ-o Tapisserie, Wandteppich, große Kanevasstickerei

tarantel-o* Taranetella(tanz)

tarentul-o* Tarantel (ins. Tarantula)

tard-a (poet.) spät, nicht rechtzeitig, a. (tro) malfrue

taren-o Zeisig (bird. Spinus), dz. kardelo k. fringelo

tarok-o* Tarock(spiel)

tars-o (anat.) Fußwurzel(knochen), Tarsus; --oj Fußglieder (d. Insekten)

tatam-o (japan.) Schlafmatratze, -matte

taŭg-i* taugen, zu etw brauchbar sein; --otestado Eignungsprüfung

tapir-o Tapir (zoo. Tapirus)

tautologie, Doppelbezeichnung

team-o (sp.) Team = tacmento, ludantaro (Spieler-) Mannschaft

ted-i (jmd) belästigen, langweilen

tedeum-o (rel. muz.) Tedeum, "Dich Gott loben wir"

tegment-o* Dach; sub--o Bodenraum, -stube; --i decken

tegument-o (biol.) Körperbedeckung, Haut, Fell, Federkleid ktp.

teism-o* Theismus, Glaube an Gott; teisto Theist, Gottgläubiger

tek-o 1. Aktentasche, 2. (bot.) Theca, Sporenkapsel, 3. (zoo.) Schutzkapsel (d. Hydrozoen), -teko (suffixart. in Fremdwörtern) = -sammlung: biblio--o, karto--o, filmo--o, disko--o

teknik-o* Technik; --ologio Technologie; --okratio Techno-

teks-i* weben; --bazo Webgrund (aus Parallelfäden), varpoj, u. Einschlag ... vertoj; maŝ--i wirken; --ŝtopi kunststopfen tekst-o* Text, Wortlaut; --faristo Texter, Schlagerdichter

tekton*o Teakbaum, a. tikarbo (Tectona)

tele- (prefixart.) = fern, Fern-: --bildigilo Bildüberträger; telefono Fernsprecher; bildiga -- grafio Bildtelegraphie; --hejtado ...heizung; --konduki ...lenken; --regado ...steuerung; --tajpado ...schreiben; --presilo ...schreiber; --patio Gedankenübertragung; --skopo ...glas, ...rohr; --vidi ...sehen

teleologie-o Teleologie, Zweckmäßigkeitslehre

telfer-o Seilschwebebahn

telur-o (kem. elem.) Tellur

tem-o* Thema, Aufgabe, zu behandelnder Gegenstand, Leitgedanke; (muz.) aus Motiven aufgebauter Hauptgedanke; --as pri es handelt sich um

temp-o* Zeit 1. unbegrenzte ..., 2. bestimmte ...spanne, 3. geeignete ... für etw., 4. (gr.) ... (d. Verben); --olimigilo

(el.) ...begrenzer; sam--a gleichzeitig; sia--e seinerzeit

temper-o Tempera (malerei)

temporal-o (anat.) Schläfenbein

tenar-o (anat.) Handballen

tend-o Zelt; tendenc-o* Tendenz, (pol.-mor.) Richtung

tensor-o 1. (anat.) Spannmuskel, 2. (mat.) Tensor

teogolit-o Theodolit, Winkelmeßgerät teokrat-o Theokrat, Anhänger der T Theokrat, Anhänger der Theokratie; --io Th...ie

teorem-o* Theorem, Lehrsatz (bes. geom. u. mat.)

teori-o* Theorie, Lehrmeinung; Ggs. praktiko; --umi theoretisieren

teozof-o Theosoph; --io, --ismo --ie, mystische Gotteslehre tepid-a lauwarm = varmeta

ter-o* Erde 1. als Himmelskörper, 2. Festland, Ggs. Maro,

3. krümelige Masse, Ggs. Stein, Fels; --krusto ...rinde; --lango Landzunge; --peĉo Erdpech, Asphalt, a. asfalto terakot-o Terrakotta (Material u. Bildwerk daraus) terapeŭt-o Therapeut, praktisch tätiger Arzt; --iko ...ik teras-o* Terrasse, Plattform e. stufenförmige Anlage

terci-o Terz 1. (muz.) dritter Ton, 2. (sp.) Fechthieb v. links

unten (3. lit. Terzine) = tercino terciar-o (geol.) Tertiär, Braunkohlenzeit

terebint-o* Terpentin; --arbo ...enbaum (Pistacia)

teritori-o* Territorium (Landes-, Stadt- o. Staatsgebiet)

termik-o (avi.) aufsteigender Luftstrom

termit-o Termite, Weiße Ameise (Arten von Thermes) al term-o Wärme; --odinamik-o Thermodinamik; --oelektra pilo Thermoelement; --okolono Thermosäule (zur Stromerzeugung durch Wärme); --ologio Wärmelehre; --osfero (astr.) Thermosphäre (in ca. 60 km Höhe); --oterapio Wärmebehandlung)

teror-o Terror, Schreckensherrschaft

test-o Test, Erprobung, Prüfung

tetr-o* Birkhuhn (Tetrao tetrix)

tetra- (prefikse en fremdvortoj) = vier: --edro (geom.) Vierflächner, --podo (zoo.) ...füßler, a. kvarpiedulo

tetra-o* Wald- o. Haselhuhn (Tetrao bonasis)

tetrak-o Zwergtrappe (Otis tetrax) teŭton-oj Teutonen, e. altgerman. Stamm

tiar-o* Tiara, Kopfbedeckung der Perserkönige u. d. Papstes tifa-o Rohrkolben (bot. Typha), a. "kanspadiko"

tifon-o* (met.) Tajfun, a. tajfuno

tikl-i* kitzeln; --ebla kitzlig; --a demando unangenehme Frage

tild-o Tilde, Wellenstrich, Wortwiederholungszeichen, a. ond-

tim-i* sich fürchten, --i ke befürchten, daß; --emulo Angsthase; --tremiga gruselig; publiko--o (tea.) Lampenfieber timal-o Asche (fis. Thymalus)

timpanon-o (muz.) Handtrommel, Hackbrett

tindr-o* Zunder; --ofungo ...pilz, Feuerschwamm (Polyphorus formentarius)

tip-o* 1. Vorbild, Urbild, Vertreter einer Gattung, 2. (tek.)
Muster, Modell, Drucktype

tiran-o* 1. (hist.) altgriech. Gewaltherrscher, 2. (jeder) G...r, 3. (f.) herrschsüchtiger, grausamer Mensch

tiraljor-o (mil.) Tirailler, Plänkler, Einzelschütze tirs-o 1. Thyrsosstab (d. Bachanten), 2. (bot.) Strauß (Blü-tenstand), 3. (ark.) Giebelfeld (für Skulpturen)

titan-o* Titan 1. (mit.) Abkömmling der Götter, 2. (f.) (geistiger) Riese, Großer; --a titanisch, riesenhaft

titi-o Seidenaffe, Uistiti (200. Hapale), a. "silksimio"

titol-o* Titel 1. (Amts-)Titel, 2. eines Buches o. einer Abhandlung; --i mit d. Titel anreden; etw mit e. ... versehen titr-o Feingehalt d. Metalle

tizan-o (farm.) Absud, Abkochung, Ptizane

tmez-o (gr.) Tmesis, Teilung e. zusammengesetzten Wortes in seine Einzelteile

tof-o Tuff (min.) Absetzung von kohlensaurem Kalk o. verhärtete vulkan. Asche

tokat-o (muz.) Tokkata

toks-o Toxin, organischer Giftstoff; --ologie Toxologie

toler-i* erdulden, ertragen, sich gefallen lassen; --emo Toleranz

tomb-o* Grab; --ejisto Totengräber

tombak-o* Tombak. Legierung aus Kupfer u. Zink

al tond-i scheren, mit d. Schere schneiden: tondilo Schere, dz. garden--o, heg---o, lad(o)--o, tru--o Garten-, Hecken-, Blech-, Lochschere, (tek.) man-, cirkla, gilotin-, tablo-, levumil--o Hand-, Bogen-, Guillotin-, Tafel-, Hebel-...

tondr-o* Donner; fulmo--o Gewitter

tonel-o* (mar.) (Register-) Tonne, tuta a. kruda --o Brutto-, neta -- (aĵ) o Netto- Register...

tonik-o (muz.) Tonika, Grundton
tonsil-o (anat.) Rachenmandel; --ito ...entzündung; --otomio

(med.) Mandelschnitt tonsur-o* Tonsur, Scheitelschnitt

top-o Topp, 1. Mastspitze; --velo Toppsegel, 2. Mastkorb, a. gvatnesto

stechen / in die Augen ... frapi la okulojn; in See ... ek(ŝip) veturi;

stecken / in Brand ... ekbruligi; dahinter steckt etw en tio kaŝiĝas io; jeder hat sein ...pferd ĉiu havas sian amatan cevaleton;

Steg / aus dem ...reif improvize;

stehen / sich gut ... mit j-m esti amika kun iu; harmonii kun iu; in Arbeit ... esti laboranta; alle ... für einen ĉiuj agas solidare; teuer zu ... kommen multon kosti; gut ... für garantii por; er steht sich gut li tre bonstatas; das steht bei dir tio dependas de vi; das Prädikat steht hinter dem Subjekt sekvas la subjekton; es steht dir frei, zu vi havas liberecon; es steht fest, daß estas certe, ke; was steht in dem Brief? kio enhavas (diras)?; das Korn steht gut promesas bonan rikolton; darauf steht der Tod tio estas punota je morto; die Bedingungsform steht, wenn oni metas la kondicionalon, se; das steht dir gut tio bone aspektigas vin; er steht mir im Licht li kovras al mi la lumon; wie steht es mit ihm? kiel li fartas?; stehenden Fußes sen antaŭe sidi; sen-prokraste; tuj;

stehlen / du kannst mir gestohlen bleiben mi neniel bezonas vin;

steif / ... und fest persistego;

steigen / die Haare ... zu Berge ekstariĝas;

Stein / es bleibt kein ... auf dem anderen detruita ĝis la fundo de l'fundamento; eĉ signo ne restis, kie urbo estis; j—m einen ... in den Weg legen ĵeti al iu bastonon en la radon; meti al iu trabojn sur la vojon; ... des Anstoßes ŝtono de falpuŝiĝo; einen ... im Brett haben bei j—m esti en favoreco ĉe iu; havi krediton kaj meriton ĉe iu; zum ... erweichen ke ŝtono ekkompatus; Dio

kompatu!; ... der Weisen la filosof(i)a ŝtono;

Stelle / an einer wunden ... rühren piki en vundan lokon; auf der ... tuj; an j—s ... treten anstataŭi iun; seine ... abtreten an cedi sian lokon al; ich ... es in dein Belieben mi lasas tion al via dispono; an erster ... liegen stari kaploke; an seiner ... en lia situacio (loko); anstataŭi lin; auf der ... treten (milit)marŝi surloke; ne progresi; stagni; an deiner ... würde ich en via situacio mi estus;

stellen / j-m etw vor Augen ... admon(instru)i iun pro io; in Rechnung ... enskribi en la debeton; zur Schau ... elmontri por rigardado; das Essen warm ... konservi manĝaĵon varma; seinen Mann ... esti kuraĝulo; nenion timi; fari bonan laboron; einen Termin ... fiksi tempolimon; Abänderungsantrag ... amendi; in Frage ... esprimi dubon; fariĝi malcerta; j-n zur Rede ... postuli kontentigon (klarigon); sich auf die Zehen ... sin levi per la piedfingroj; sich zu etw ... preni sintenon (pozicion) al; sich auf sich selbst ... dependi nur de si mem; die Gruppe stellt 50 % tiu grupo estas (prezentas) 50 %;

Stellung / eine abwartende ... einnehmen sin reteni oberservante;

Steuer / der Vater sitzt am ... la Providenco direktas (stiras); von der ... absetzen subtrahi de la impostsumo;

Stich / im ... lassen (for)lasi iun en embaraso; ... halten sin teni brava (fidinda, taŭga);

Stier / den ... bei den Hörnern packen ataki ĉe la plej forta punkto;

still / in aller ...e tute senbrue; im ...en sekrete; kaŝe; ... Ozean Pacifik (Ocean)o; zum ...stand kommen ekĉesi; ĉesigi;

Stimme / gut bei ... kun bondisponita voĉo; seine ... abgeben voĉdoni (por. kontraŭ);

Stirn / die ... zu etw haben havi la arogecon (impertinentecon) por; der Gefahr die ... bieten turni la frunton al danĝero;

Stock / in den ... legen ŝlosi inter la ŝtipojn; über ... und Stein transsalte-senhalte; dumm wie ein ... malsaĝa kiel ŝtipo;

Storch / stelzen wie ein ... im Salat salti grazie: kiel urso ebria:

stoßen / j-n vor den Kopf ... bruski iun; sich ... an senti sin ŝokata de;

strafen / j-n Lügen ... pruvi iun mensoginto;

Strang / über den ... schlagen transpasi la limojn; ekscesi; den ... verdienen meriti pendigon; an einem ... ziehen agi kune (solidare, samsence); ... haben vor time respekti iun; wenn alle Stränge reißen ekstrem(o)kaze;

Strecke / auf der ... bleiben ne atingi la celon;

strecken / sich nach der Decke ... adaptiĝi;

Streich / j-m einen ... spielen fari petolaĵon kontraŭ iu; von einem ... fällt keine Eiche unu hako kverkon ne faligas;

Streiflicht / ...er werfen auf prilumi; lumigi kelkajn punktojn;

Streik / in den ... treten ekstriki:

Streit / ... um des Kaisers Bart malpaco pri la reĝa palaco;

streng / ... genommen rigore prenita; im ...sten Vertrauen absolute konfidence;
Strich / j—n auf den ... haben havi malsimpation kontraŭ iu; einen ... durch die Rechnung machen kruci projekton; das geht mir gegen den ... tio min karesas kontraŭ la haroj(n);

Stroh / leeres ... dreschen draŝi fojnon; lavi la tutan jaron; er hat ... im Kopf li havas en la cerbo tro multe da herbo; das ist bei ihm nur ...feuer tro akra

fajro estas sen daŭro; kiu tro rapide saltas, tiu baldaŭ haltas;

(48)

Stück / das gute ... valoraĵo; mein bestes ... mia plejvaloraĵo (plejvalorulo); es ist ein gutes ... bis N. estas nemalgranda distanco ĝis N.; ein ... zurück-bleiben iom postresti (postiri); ... für ... por po unu; peco post peco; ein schönes ... Geld konsiderinda sumo; große ...e halten auf multe ŝati ... n; aus freien ...en spontanec; propramove;

Stuhl / zwischen zwei Stühlen sitzen esti perdinta (maltrafa) ambaŭ eblojn;

Stumpf / mit ... und Stiel vernichten kie urbo estis, eĉ ŝtono ne restis; eĉ signo ne restis, kie urbo estis; detruita ĝis la fundo de l'fundamento; mit ... und Stiel radikale; ĝis la fundo de l'fundamento;

Stunde / zur ... nun; momente; von ... an de nun; de tiam; in einer schwachen ... en horo malsaĝa; kiam la cerbo iris promeni; ...n geben doni lecionojn pri;

Sturm / ... im Wasserglas granda frakaso en malgranda glaso; brue potenca, nula esenco;

suchen / was hast du hier zu ...? kion vi perdis ĉi tie?; auf der Suche nach serĉante . . .;

Sündenbock / er ist immer der ... li ĉiam estas la propeka kapro;

T

Tafel / die ... aufheben fini la manĝon;

Tag / man soll den ... nicht vor dem Abend loben ne diru hop antaŭ la salto; dem lieben Herrgott den ... stehlen peli tagojn sen afero de mateno al vespero; okupi sen celo lokon sub ĉielo; de lia vivo aranĝo estas trinko kaj manĝo; ... und Nachtgleiche ekvinokso; von einem ... auf den andern verschieben de unu tago ne la alian; von einem ... auf den andern (so plötzlich) kun unutaga intertempo; in den ... hineinleben senzorge vivi; vivi de estontaj enspezoj; konsumi sian grenon antaŭ ĝia maturiĝo; an den ... bringen levi al la lumo malkovri; am hellichten ... en luma tago; der jüngste ... (tago de la) lasta juĝo; ... für ... ĉiutage; etw zu...e fördern doni rezulton; zu ...e kommen aperi; malkaŝiĝi; manifestiĝi; unter ...e subtera; dieser ...e en la nunaj tagoj; es ist noch nicht aller ...e Abend ricevos vulpo por sia kulpo; venos ŝtelisto al la juĝisto; eines schönen ...es iutage; heutigen ...es nun; en nia tempo; ans ...eslicht kommen malkaŝigi; das ist an der ...esordnung tio estas oftaĵo; tio estas ne (plu) miriga afero; von der ...esordnung absetzen (a. fig.) demeti de la tagordo; die Sitzung wird ver...t interrompi la kunsidon;

Taler / wer den Pfennig nicht ehrt, ist den ... nicht wert kiu großon ne respektas,

riĉaĵon ne kolektas;

Tamtam / ... machen brue reklami;

tanzen / aus der Reihe ... agi malkonforme;

Tasche / tief in die ... greifen pagi grandan sumen; in die ... stecken enpoŝigi; sich etw in die ... machen sekrete profiti el; ich habe ihn in der ... li dependas de miaj manoj;

Tat / auf frischer ... ĉe la freŝa faro; kun la peko en la mano; in der ... vere;

efektive; weniger Worte, mehr ...en! malpli da vortoj, pli da agoj;

Tatterich / den ... haben mantremadi;

taub / ...en Ohren predigen prediki en dezerto;

Taube / es fliegt keine gebratene ... in den Mund ne flugas rostita kolombeto en ies buŝeto; neniam gutas mielo el la ĉielo;

tauschen / ich möchte nicht mit ihm ... mi ne volus esti en lia situacio;

tausend / ei der ...! jen mi miras!; in ... Angsten (Nöten) sein esti en mil embarasoj;

Tee / abwarten und ... trinken ne diru "hop" antaŭ la salto;

Teil / ich für meinen ... miaparte; ... haben an esti partopren (int) anto;

teuer / da ist guter Rat ... nun oni pagus multon por bona konsilo; das wird dir ... zu stehen kommen vi devos multe pagi por tio; wie ... ist kiom kostas;

ein teurer Spaß multekosta plezureto;

Teufel / da ist der ... los tie regas la diablo; geh zum ...! iru al la diablo; Tod und ... mil diabloj; hol dich der ...! la diablo vin prenu!; ... nochmal! diablo!; diable!; Pfui ...! fi!; j—n zum .. wünschen fordeziri iun al la diablo; den ... auch! diable!; den ... nicht an die Wand malen ne pentru diablon sur la muro; ne elvoku lupon el la arbaro; den ... durch Beelzebub austreiben elbati kojnon per kojno; kuraci unu vundon per alia; das ist doch des ...s! en tio sidas la diablo; in ...s Küche kommen veni en diablan situacion (dilemon);

Text / aus dem ... kommen perdi la fadenon; weiter im ...! daŭrigu!; j-n den ...

lesen fari predikon al iu;

Thron / den ... besteigen ekokupi la tronon; reĝiĝi; cariĝi; vom ... stoßen detronigi;

tief / ... im Walde profunde en la arbaro; ... gekränkt forte ĉagrenite; multe afliktita;

Tinte / in der ... sitzen esti en embaraso;

INTERNACIA LINGVO KAJ FILATELO

Novai	stampoj	70	/71

Gyula	1970	julio	8-a SEU
Abaliget	1970	julio	3-a renk. de E-naturamikoj
Miedzygorze	1970	septembro	6-a E-ferio
Bystrzyca Kl.	1970	septembro	E-renkontiĝo
Gdansk	1970	oktobro	25 jaroj E-movado en PRP
Bialystok	1970	oktobro	Korespondado
Olsztyn	1970	oktobro	Korespondado
Darmstadt	1970	oktobro	14-a GEFA-kunveno
Palermo	1970	septembro	41-a nacia E-kgr
Warszawa	1970	decembro	Tago de la E-libro
Poznan	1971	marto	Int. Tago de Virinoj
Lyon	1971	feb-aprilo	63-a nacia E-kgr (4 tipoj) ms
Lyon	1971	aprilo	63-a nacia E-kgr ronda ds
Nürnberg	1971	aprilo	49-a kgr, Dürer-Jaro
Maribor	1971	majo	23-a IFEF-kgr
Stockholm	1971	majo	Sveda E-kgr
Mohacs	1971	junio	Hungara-jugoslava E-renk.
Miegzydroje	1971	junio	1-a Landa E-Feriado
Gyula	1971	junlio	9-a SEU
Abaliget	1971		4-a renk de E-naturamikoj

Afrankstampoj:

Rio de Janeiro	1934 septembro	7-a int. foiro
Limburg	1955 - 1965	Esperando-Sprache der Welt
Mainz	1958 apr-aug.	43-a UK
Dollbergen	1968 nov	H. Sonnabend
Ravenna	1969 —	IABO
Löhne	1971 —	E-programita, Behrmann
Nürnberg	1971 —	En malfacilo helpas pilo

Grava informo por niaj E-filatelistoj:

Estas preta bildparto de plena ilustrita stamp-katalogo, kiu montras ĉiujn 398 poŝtajn E-stampojn, aperintajn ĝis fino de 1970. 15 bildpaĝoj. La stampoj estas ordigitaj laŭ landoj kaj numerigitaj. Valora helpilo por ĉiu E-filatelisto. Bonege uzebla por E-ekspozicioj. Klaraj fotoj. Subvencia prezo: 40.— m.

Turnu vin al R. Burmeister, 9033 Karl-Marx-Stadt, W.-Wolff-Straße 1.

AREK?

Sub tiuj kvar literoj oni komprenas: Amika Rondo de Esperantaĵ-Kolektantoj. Al tiu internacia rondo apartenas 40 E-filatelistoj el multaj landoj. Fondita ĝi estas dum oktobro 1968 post la fama pm-ekspo "PRAGA 68". Informilo FENIKSO, en tre modesta formo, donas abundajn informojn pri E-filatelo.

Reko-etikedoj

Nur en la jaro 1970 en ĈSSR oni trovis "reko-etikedon" (poŝta glumarko por rekomenditaj sendaĵoj), kiu surhavis la e-lingvan tekston: PRAHA, XIII UNIV KONGRESO DE ESPERANTO (1921).

Por filatelisto valora dokumento. Tiu reko-etikedo estas la tria, kiu ĝis nun estas konata. La aliaj du estis uzataj dum la 39-a UK en Haarlem 1954 kaj dum GEFA-kgr 1970 en Darmstadt.

OFICIALA KOMUNIKO DE LA AKADEMIO

La Akademio, post zorga esploro de la demando, oficialigis jenan regulon pri la uzo de la refleksiva pronomo-adjektivo. Ĝi esperas per tio pozitive kontribui al pli granda unueco de la uzado.

Regulo

- I. LA REFLEKSIVAJ PRONOMOJ (SERIO SI/SIA) RILATAS NUR LA 3-an PERSONON KAJ RESENDAS AL LA PLEJ PROKSIMA SUBJEKTO, AU SINGULARA AU PLURALA! TIU SUBJEKTO NE ČIAM KOINCIDAS KUN LA GRAMATIKA SUBJEKTO DE LA TUTA FRAZO, ĈAR NOVAN SUBJEKTON POVAS ENKONDUKI (1) INFINITIVO, (2) A-FINAĴA PARTICIPO kaj (3) SUBSTANTIVO DE VERBA DE-VENO, KIAM ĜI KLARE ESPRIMAS AGON.
- II. FOJE LA VERA SUBJEKTO LASAS SIN VIDI PER ENMETO DE LA VORTOJ "KIO(J) EST--", ekz. APOZICIOJ ADJEKTIVAJ AU SUB-STANTIVAJ PROVIZITAJ PER KOMPLEMENTO (ekz. kastelo fama pro sia historio; SED li ekvidis sian fraton Benjamenon, la filon de lia patrino == B., kiu estis la filo de . . .).
- III. EKZISTAS TRADICIE SANKCIITAJ VORTKUNMETOJ KAJ FRAZEROJ, EN KIUJ LA REFLEKSIVO FUNKCIAS ABSOLUTE, SEN RILATO AL LA AGSUBJEKTO: ekz. SIATEMPE kpt. IV. NEKONFORMIĜO EN IAJ OKAZOJ, SE EL TIO REZULTAS PLI GRANDA KLARECO, ESTAS TOLERATA.

Tiun regulon valorigas jena ekzemplaro.

GVIDAJ EKZEMPLOJ

Vi lavas vin, kaj li lavas sin.
 Ĉiuj homoj akiras por si.
 Ŝi estas amata por si, ne por la doto.
 Ŝia propra patrino forpelis ŝin de si.

Mia frato diris al Stefano, ke li amas lin pli, ol sin mem.

Mi lavis min en mia ĉambro, kaj ŝi lavis sin en sia ĉambro.

La infanoj serĉis sian patrinon. Ŝi estas amata de siaj instruistinoj.

Li promenis kun sia edzino; li kaj lia edzino promenis.

Ili kondukis la kolegojn en sian loĝejon anstataŭ iri kun ili en ilian. La patrino diras, ke ŝia filino venos kun sia infano.

La sinjoro ordonis al la servisto vesti lin por la ceremonio.
 La sinjoro ordonis al la servisto vesti sin pli dece.
 La mizero kutimigis lin levi sin el la lito tre frue.
 Jozefo ordonis al siaj servistoj balzami lian patron.
 Li invitis la pentriston alporti unu el siaj pentraĵoj.
 La reĝo, konsultinte kun la ĉefministro, sendis voki sian kuraciston.

(2) Ši ekvidis viron staranta antaŭ ŝi. Si ekvidis starantan viron antaŭ ŝi. Li sidiĝis sur la seĝo prezentita al li. Li portis seĝeton refalditan sur si mem.

Li estos kiel arbo donanta sian frukton en sia tempo. Li rekompensis la soldatojn batalintajn por lia savo. La pastro opiniis la atestanton influata de siaj antaŭjuĝoj. Si zorge observis la enportadon de siaj kofroj.

- (3) Marta admiris lian fidon al ŝi (Marta). Marta admiris lian fidon al si. Si kompleze aŭdis la flatadon de ŝiaj amindumantoj. ŝi ribelis kontraŭ la interveno de edzo en ŝiajn aferojn.
- Li evitu la trinkaĵojn por li tro acidajn. Ciu konas homojn nur por si indulgajn. Picasso vizitis muzeon, faman pro liaj pentraĵoj. Ili vizitis muzeon faman pro siaj pentraĵoj.
- III. Moki ies fidon al si mem. Oni komprenis liajn gestojn per si mem. Ni ne povas koni la realon en si mem. Metu ĉion en sian lokon. En ĉiu kranio estas sia opinio.

Efika materialo por montrokestoj

Poŝtkartoj kun fotoj de			pecoj			
en formato 1 en formato 1			foto		1,00	
	(1985년 1985년 1일 1일 - 1984년 1일 대한 대학	. 1	foto	=	3,00	mk
Postkartoj kun ĉiuj post					EZIO.	
Serio German	nio/GDR/GFR	- 6	pk	=	2,40	mk
Serio Japanio			pk	=	1,20	
Serio Aŭstrio			pk	=		11/20/12/21/1
Serio Italio			pk		1,20	
Serio Bulgari	io		pk	=	0,50	
Pluaj serioj en preparo!						
[18년에 대표 : 18 : 18 : 18 : 18 : 18 : 18 : 18 : 1	pa Katalogo kun 410 bild	oi		_	40,00	mk
Tekstparto por la stamp-		-,			10,00	
그 그 사이 아이를 가지가 있다면 하는데 얼마 중요하다면 하는데 모든 다양하는데 되었다.	1 전 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1				20,00	
Kontaktu la komisiiton p	por materaj aleroj:					

R. Burmeister, 9033 Karl-Marx-Stadt, W.-Wolff-Straße 1

TEJO-kongreso en Torun/Pollando. La 28-a Tejo-Kongreso okazos de 16.-22. julio 1972 en la Torun, Pollando. Ĉiu junulo esperantista ne preterlasu la okazon partopreni. Aliĝi nur povas gejunuloj ĝis 30 jaroj. Motivitaj esceptoj okazos. La prezo por manĝo, loĝo kaj programo estas ĉ. 200 markoj. Aliĝoj nur pere de Centra Laborrondo, kiu ankaŭ informos pri oficialaj pageblecoj (en germanaj markoj). Aliĝontoj sen la subskribo de CLR ne estas akceptataj de la Kongresa Komitato en Torun. La kongresa programo estas tre varia, prelegoj kaj debatoj pri la kongrestemo (komp. "der esperantist" nr. 49), seminario kaj oratoraj konkursoj pri Kopernikus kaj Pollando, ekskursoj, junularaj baloj kaj multo alia.

DISTRO

Kia? Kio? Kiu? Kie?

Lernantoj de Esperanto foje intermiksas la sencon de la kvar demandaj vortoj, kia, kio, kiu kaj kie.

Por eviti tion, sufiĉas memori pri la jenaj kvar demando-frazoj, kiujn edziniĝemaj fraŭlinoj diversaĝaj ofte faras pri edziĝ-kapablaj viroj:

- 1. Kiam fraŭlinoj estas 20-jaraj, ili faras la demandon: Kia li estas Ĉu li estas bela? . . . granda? . . . forta? . . . riĉa? . . . eleganta? . . . kuraĝa? . . . inteligenta? . . . sprita? . . . afabla? . . . gaja? . . . ridema? . . . dancema? . . . sobra? . . . laborema? . . . bonkora? . . . donacema?
- 2. Kiam fraŭlinoj estas 30-jaraj, ili faras la demandon: Kio li estas? Ĉu li estas metiisto? . . . oficisto? . . . instruisto? . . . komercisto? . . . bredisto? . . . maristo? . . . fotografisto? . . . artisto? . . . sciencisto? . . . jurnalisto? . . . direktoro? . . . profesoro?
- 3. Kiam fraŭlinoj estas 40-jaroj, ili faras la demandon: Kiu li estas? Ĉu li estas elstara, konata persono? . . . urbestro? . . . deputito? . . . ambasadoro? . . . ministro? . . . generalo? . . . mondfama aŭtoro? . . . kinostelo? . . . sport-ĉampiono? . . . kosmonaŭto?
- 4. Kiam fraŭlino estas 50-jaroj kaj pli, ili demandas nur "Kie li estas"?

  A. L. el Heroldo

Auflösung des Jubiläumrätsels aus Nr. 50

Innerer Teil

Waagerecht: 1. post, 4. MEM, 6. erco, 7. akno, 9. KKK, 11. trovo, 13. karoo, 15. aro, 16. mino, 19. kubo, 20. omo, 21. oero.

Senkrecht: 1. PEA, 2. sen, 3. troto, 4. moko, 5. muko, 8. kvar, 10. kvin, 13. kaĉo, 14. roko, 17. IOE, 18. ovo, 20. rombo.

Außerer Teil

Von links nach rechts: 1. sel, 2. salut, 3. bokal, 4. manik, 5. Monat, 6. savan, 7. vila, 8. bul, 11. nul, 12. abat, 13. peron, 14. novel, 15. milic, 16. polic, 17. sufer, 18. lop, 21. por, 22. giraf, 24. rebus, 26. leter, 28. nugat, 30. river, 32. lili, 34. nep, 36. kap, 38. ebon, 39. ratif, 41. tavol, 43. serum, 45. lupol, 47. miraĝ, 49. nuk. Von rechts nach links: 3. bas, 4. mole, 5. makul, 6. sonat, 7. vanil, 8. bivak, 9. mulat, 10. lan, 13. pan. 14. nebul, 15. moral, 16. pivot, 17. solen, 18. lulil, 19. ofic, 20. pec, 21. pir, 23. orel, 25. raben, 27. futur, 29. segil, 31. ravin, 33. teler, 35. rip, 36. ker, 37. sabat, 40. potas, 42. nivel, 44. forum, 46. lupin, 48. moru, 50. lak.

Instruo

Ne donos al vi patro, ne donos patrino, Kion povas doni ĉarma najbarino.

Kluboj-ambasadoroj en Sovetunio

Por efika internacia laboro SEJM (Soveta Esperanta Junulara Movado) decidis krei reton de 20 klubojambasadoroj. Ĉiu okupiĝos ĉefe pri unu lando aŭ pri geografia regiono. La celoj de la kluboj estas i. a. starigi firmajn kontaktojn kun ĉiuj Esperanto-organizaĵoj, gazetoj kaj unuopuloj en la mondo, interŝanĝi sciigojn, kantojn, organizi reciprokajn vojaĝojn ktp. Por informoj oni kontaktu Leo Kazancev, Do vostrebovanija, Staraja Russa, Novgorodskaja obl., Sovetunio.

Pisek/CSSR: En la Sumaya Montaro (Bohemio) ĉe la monto Churanov en alteco de 1100 metroj kunvenis laŭ invito de la esperantorondo Pisek 16 esperantistoj el CSSR, Polio, Hungario, GDR kaj Anglio.

Interesaĵoj el la Esperanto-gazetoj de niaj amikaj landoj:

- "Pola Esperantisto" 4/71, la dua jarcentkvarono de Popola Pollando; Antoni Grabowski (1857— 1921); 5/71 UK-raporto.
- "Starto" 6/1971, la organo de ĈEA. Citendas letero de vjetnamaj kamaradoj, raporto pri SET (komp. "de" pĝ. 20 ĉe numero 50) Jen informo de la redaktoro:
  - Seriozajn korespondanoncojn por senpaga aperigo akceptos O. Knichal, red. de STARTO, organo de Ĉeĥa E-Asocio, Praha 2, p. k. 8, CSSR.
- "Hungara Esperantisto" 8/81.
   Iom da babilado pri poemtradukado, (Kalocsay), pri geografiaj nomoj. 9/71 UK-raporto, somera-universitato en Gyula.
- "Bulgara Esperantisto" 6/71, la bulgara popolo havas novan

- konstitucion, intervjuo kun fama sciencisto prof. V. Giorgiev, rubriko "por la malgranda esperantisto". 9/71 UK-raportoj.
- "Hungara Fervojista Mondo"
   3/71, UK-raporto, tiu-ĉi gazeto ĉiam enhavas tre interesajn kaj valorajn fakajn artikolojn.

Paŝoj al plena posedo

Ĉeĥa Esperanto-Asocio petas ĉiujn posedantojn kaj akirontojn de la perfektiga lernolibro "Paŝoj al plena posedo" de la konata verkisto kaj poeto William Auld sendi siajn rimarkojn pri la enhavo, uzebleco, preseraroj k. s. al

CEA, poŝtkesto 8, Praha 2. Ni petas kopion de gravaj rimarkoj por CLR.

Pola Vortaro

Aperis Maly slownik esperanskopolski de Tadeusz Michalski kaj Maly slownik polsko-esperanski de Kazimierz Tyminski. Mendojn bv. fari al Polnisches Informationsund Kulturzentrum, Handelsabteilung "Buch", 108 Berlin, Karl-Liebknecht-Straße 7.

Berlin. La prezidanto de DLR Berlin, s-ro Ernst Schonert, ricevis por la "bonega socia laboro peresperanta por la paco" la honorpinglon de la Nacia Fronto de GDR en argento. Por tiu meritita distingo kaj aprezo ni tre kore gratulas al la senlace laboranta ligo-amiko.

Adresoŝanĝo! Jam antaŭ du jarojla prezidanto de CLR ŝanĝis la loĝejon. Tamen multaj poŝtaĵoj ankoraŭ ĉiam estas adresataj tien, kio kaŭzas malfruiĝojn. Tial bonvolu noti la novan adreson:

Rudi Graetz, Karl-Marx-Allee 23, 102 Berlin, GDR.

Gerda Lapoehn kantis en Esperanto

Finfine ankaŭ en GDR ni havas nian kanzonistinon, kiu prezentas kanzonojn en la internacia lingvo: sinjorino Gerda Lapoehn, estrino de la folklora ensemblo "popolamikeco" ĉe la "domo de la germana-sovetia amikeco". Kion ŝi prezentis la 6-an de novembro 1971 en Berlin rajtigas al multaj esperoj. Kun tre varia, plena kaj agrable alda voĉo ŝi prezentis 15 kanzonojn el la plej diversaj landoj. La elekto estis tute trafa. Regis vera internaciismo. Ne mankis "Katjuŝa", nek "Glori, glori ..." kun aldonita strofo pri Angela Davis (de Dieter Berndt). Oni povas tute prave diri, sinjorino Lapoehn, kiu kantas en pli ol dek lingvoj kaj nun partoprenas esperantokurson, certe ankaŭ trovos entuziasman internacian aŭskultantaron. D. B.

Distrikta renkontiĝo

Gera: La 13-an de novembro 1971 en Gera okazis la dua distrikta renkontiĝo esperantista, kiun partoprenis ĉ. 30 membroj. La enkondukaj vortoj de la prezidanto de DLR, Heinz Stengel, la diskutkontribuoj de multaj parolintoj substrekis la gravecon, plue altigi la atraktivecon de la grupa laboro. Interesan diskuton vekis la prelegeto de Karl Raabe el Jena pri "socisciencaj aspektoj de planlingvo", provo de marksisma analizo. La sekretario de CLR. Detlev Blanke, lumbildprelegis pri la UK en Londono. La bonega soveta filmo "La lando, kiun mi amas" finis la renkonton.

Unuaj esperantokanzonoj

Berlin: La trian distriktan renkontiĝon, okazinta la 6-an de novembro 1971, partoprenis pli ol 50 geesperantistoj. Malgraŭ kelkaj teknikaj malglataĵoj tiu-ĉi renkontiĝo estis treege sukcesa: Unuafoje estis prezentita 30 minuta plena programo de esperanto-kanzonoj, prezentita de s-ino Gerda Lapoehn, en akordiona akompano de Jürgen Ganzer kaj enkondukita de Almut Quoos.

La internaciisma kanzonelekto trovis ĉies aplaŭdon. Krome atenton meritis la opiniinterŝanĝo kun redakcianoj de nia revueto. Kiel ŝatata gasto prof. Simeon Hesapĉiev el Sofio montris lumbildojn pri Bulgario.

Seminario kun prof. Hesapĉiev

La 1-an ĝis 5-an de novembro 1971 okazis en prizorgo de DLR Dresden lingva seminario en la junulargastejo Hohenstein, kiun partoprenis 30 personoj. La metodikajn ekzercojn gvidis profesoro Simeon Hesapĉiev el Sofio, ĉiuj partoprenantoj sendube pliriĉigis sian konon, kion la sukcesa ekzameno de 10 partoprenintoj substrekas. Bonveteraj migradoj, prelegoj Mongolio de R. Graetz kaj pri Londono de D. Blanke same kiel la "kursfinbalo" zorgis por variaĵoj. La seminario estis laŭdinda iniciato de la Dresdenanoj. Oni ne nur lingve kaj metodike lernis sed ankaŭ pri tio, kiel estonte organizi similan seminarion eĉ pli efike.

Lige kun sia restado kiel seminariestro en Hohenstein profesoro Hesapĉiev, kunaŭtoro de bulgaraj lernolibroj kaj vortaroj, prezentis prelegetojn pri Bulgario en la grupoj Dresden, Pirna, Meißen, Riesa, Bautzen, Zittau, Berlin kaj Leipzig.

Savu trezorojn! CLR akceptas por sia arkivo ĉiu ajn esperantaĵojn.

Entuziasmaj gekursanoj

Schwerin: Ĉi-jare ni unuafoje komencis Esperanto-kurson en aprilo, kiun ni plugvidis ek de septembro. Kio estas nova ĉe tiu kurso? La gepartoprenantoj apartenas al la junularo!

En la pasintaj jaroj estis 20 % de la partoprenintoj ĝis 50 jaraj, 20 % estis pli ol 50 jaraj. Sed en tiu ĉi kurso la plej maljuna estas 20 jara. Estas admirinde, ke niaj junuloj ankaŭ estas entuziasmaj gekursanoj. Kelkaj ekzemploj tion ilustru: Ŝverina kursanino studadas en Güstrow. Vojaĝante hejmen al Ŝverin, ŝi venas rekte de la stacidomo al Esperanto-instruado kaj poste nur ŝi iras al la gepatra domo.

Antaŭ ol kursano iras al sia nokta laboro, li unue venas al Esperanto-instruado kaj nur poste al la laborejo, ankaŭ kunprenante kun si la Esperanto-lernlibron.

Junaj gekursanoj, kiuj kelkajn monatojn post la kursa komenco estas venintaj al ni, rapide lernis 5 lecionojn, por ankoraŭ partopreni al la nuna kurso.

Aliaj gekursanoj, laborantaj en universala magazeno, atendas pacience 1½ horojn je la vespera Esperanto-instruado, ĉar la hejmvojo post la laboro estas tro malproksima.

Arno Stechert

Frankfurt/Oder: Mit einem Vortrag von Bundesfreund Helmut Lehmann über Wesen und Sinn der internationalen Sprache begannen Anfang des vergangenen Jahres die Freunde des Esperanto in Frankfurt/Oder ihre organisierte Tätigkeit. Zur Zeit laufen Anfängerkurse in der Bezirkshauptstadt und Angermünde. Die örtliche Presse berichtete wiederholt. In drei Schaukästen ma-

chen die Esperantofreunde auf ihre Tätigkeit aufmerksam.

Am Kursus, der mit Schallplatten, Dias und Tonbändern methodisch vielseitig von H. Lehmann gestaltet wird, nehmen erfreulicherweise viele Jugendliche und einige Lehrer teil.

Die Tätigkeit der Gruppe in Frankfurt/Oder hat nicht zuletzt wegen des erleichterten Grenzverkehrs zwischen der VR Polen und der DDR große Bedeutung.

Ni funebras:

La 24-an decembron 1971 forpasis la senlaca laborista Esperantisto

K-do Johannes Kaschinski

en Rostock. Li rekunkonstruis la esperanto-laboron en Rostock.

La 6-an de decembro 1971 mortis

Erich Löwe

Ekde 1923 li estis aktiva laborista esperantisto, gvidis multajn kursojn kaj sindone laboris por niaj taskoj, estante ĝis la morto estro de la grupo en Leipzig.

La 27. 12. 1971 mortis post grava malsano Otto Heinrich

en sia 70-a vivjaro. Li estis aktiva esperantisto kaj gvidanto de la grupo en Borna.

La subdistriktaj, distriktaj kaj Centra Laborrondo honormemoros la forpasintojn.

Fakvortaroj en Esperanto?

S-ro J. Thormann el Schwerin atentigis nin tute prave, ke mankas la scio pri fakvortoj de la plej diversaj branĉoj. Kiu estas specialisto por kio? Kiu havas intereson pri fakesprimoj? Skribu al CLR!

KORESPONDDEZIROJ

GDR

Rondeto por komencantoj, 4 fervojistoj inter 24—33 jaroj: vendistino 26 jara, poŝtisto 35 jara, fervojistino 54 jara, ser-ĉas korespondamikojn el ĉiuj landoj. Ili interesiĝas pri profesio, vivmaniero, turismo kaj junularaj problemoj. Skribu al Germana Kulturligo, DDR-27 Schwerin, Wilhelm-Pieck-Straße 8

Bv. oferti Universalan Vortaron al Oskar Stolberg, 705 Leipzig, Erich-Ferl-Straße 78

Hungario

27-jara instruistino, laboranta en konstruteknika entrepreno, eksedzino kun 7 jara filo, ŝatanta la naturon, arton. literaturon, dez. koresp. kun juna vir(in)o. S-ino Suzanna Geza Gadoros, Budapest VIII, Nap-strato No. 28, II/10

En februaro okaze de letervespero estas volonte ekspoziciataj esperantaĵoj, ĉiuj kontribuaĵoj, korespondpetoj, ktp. bonvenas. Ĉiu kontribuinto ric. bel. bk pri 700 jara urbo Györ.

Skribu al Esperanto-Grupo "Verda Stelo" Győr 2, poŝtkesto 228

Junulo, 24 jara, dez. korespondi kun 18-24 jaraj fraŭlinoj. Stefano Gelencser, Kaposvar, Kertesz u. 11

Pollando

Gekomencantoj dez. korespondi: Esperanto-Rondo, Skierniewice, str. Sienkiewicza 1, Kulturdomo de fervojistoj

Rumanio

Instruistino de gimnastiko, 38 jara, dez. koresp. tutmonde pri pedagogiaj temoj, novaj metodoj ktp., speciale interesiĝas por tabla teniso. Bilous Nagy Kornelia. Odoreju Secujesc

Soveta Unio

Grupo kun 8 esperantistoj de urbo Ĥarkov dez. koresp. kun grupoj el div. landoj pri ĉiuj temoj. Skribu al "Lernejo 106" (Ŝkola 106), Ĥarkov 310022, str. Kloĉkovskaja 99, 9-a klaso

Instruisto, gvidanto de esperanto rondo lerneja, dez. koresp. tutmonde pri ĉiu temo. Aleksandr. Lukin, 310022 Ĥarkov, per. Turgenevskij 5/7

Helpu prepari prelegon "Nuntempaj problemoj de popola klerigo en la socialismaj landoj". Kontaktiĝu kun Alik Melnikov, Rostov-Don-7, ab. jaš. 233. Materialo en E-o, ruslingva, angla k. s. estas petata

19 jara studentino dez. koresp. kun germanaj gejunuloj, eble kun poligrafiisto,
intersiĝ. pri artoj, lingvoj, popolkutimoj,
junulara vivo, kol. insignojn, p. m.,
b. k. Nina Fedorova, Klin (Moskovskaja
obl.), Borodinskij projezd, d. 5, kv. 37
Sigitas Baranaukskas, M. Gorkio 23-3
Klaipeda, dez. koresp. kaj interŝ. p. m.,
b. k. kun lernantoj el Karl-Marx-Stadt
kaj Dresden en Esperanto kaj rusa lingvo
Kairis Bronius, Palanga, p/d 37 dez.

Kairis Bronius, Palanga, p/d 37 dez. koresp. kaj interŝ. p. m. bildkartojn kun esp. el eksterlando

Klubo de internacia amikeco serĉ. kontakton kun diverslandaj junularaj kaj studentaj organizoj, dez. kunlabori, i. a. reciprokan turistinterŝanĝon. P. K. 65. Barnaul-99

Grupo, 14—16-aĝuloj dez. koresp. tutmonde pri diversaj temoj. Skribu al Esperanto-klubo, 99 - Omsk, abonkesto 155 Dez. interŝanĝi poŝtkartojn, alumetetikedojn gramofondiskojn. Respondo certa.

Kostja J. Aristarhov, Leningrad-191040 Projektisto, 24-jara, dez. koresp. tutmonde, interesiĝas pri estrada muziko, turismo, filatelo, interŝ. esperantajn kaj aliajn insignojn, bk, sondiskojn, kol. esp. literaturon. Korespondas esperante, germane, ruse, litove, pole. Galdamaviĉius Stasys, Zirmunu-112-18, Vilius-12

Svedio

Svedino, 30 jara, dez. korespondi kun germano en esperanto. k-ino S. Lingman, Poste Restante, Nytorget 4, Stockholm 11

Usono

Dez, korespondi kun GDR-ano, junulo, Ronald L. Burris, 2565 Westwood Nortern, Cincinnati, Ohio 45211

Herausgeber: Deutscher Kulturbund (Zentraler Arbeitskreis Esperanto der DDR). Redaktion: 108 Berlin, Charlottenstraße 60. Fernruf: 22 59 91.

Verantwortl. Redakteur: Detlev Blanke, Redaktionskommission: Otto Bäßler, Dr. Hans Eichhorn, Rudi Graetz, Rudolf Hahlbohm, Rainer Knapp, Willi Vildebrand. Veröffentlicht unter der Lizenznummer 648 des Presseamtes beim Vorsitzenden des Ministerrates der DDR. Erscheinungsweise: 6mal im Jahr. Preis pro Einzelheft 30 Pf. – Druck: Druckwerkstätte Glauchau Julius Pickenhahn KG III-12-8 130